

การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
THE PARTICIPATION OF LOCAL POLITICIANS TO PROMOTE THE
TEMPLE AS A CULTURAL TOURIST ATTRACTION IN CHUM PHAE
DISTRICT, KHON KAEN PROVINCE

¹อนวัณน์ นาคพรมพะเนา, ²สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา และ ³ชาญชัย ฮวดศรี
¹Anuwat Nakprompanao, ²Sutipong Sawatta and ³Chanchai Huadsri

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹Mekanuwat555@gmail.com

Received: May 30, 2023; Revised: July 28, 2023; Accepted: August 21, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยประยุกต์ตามหลักอิทธิบาท 4 เป็นการวิจัยแบบผสม โดยการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 171 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว 2) ด้านการจัดการตลาดท่องเที่ยว 3) ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 4) ด้านการ

¹ นิสิต หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

² อาจารย์ ดร.หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) 2) นักการเมืองท้องถิ่นที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) แนวทางในการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยประยุกต์ตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า 1) ด้านฉันทะ ช่วยกันอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุที่มีอยู่แล้ว ให้มีความมั่นคงแข็งแรง และคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ความเป็นไทยอย่างแท้จริง 2) ด้านวิริยะ ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ลักษณะปฏิบัติธรรมบูรณา การกับการอนุรักษ์โบราณสถานและศึกษาประวัติศาสตร์ ดำเนินการตามกระบวนการส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมการปฏิบัติธรรมเชิงรุกให้แก่ชุมชน 3) ด้านจิตตะ ควรพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาทักษะความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น และทักษะทางด้านภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ด้านวิมังสา ควรดูแล รักษา แหล่งวัฒนธรรมอยู่เสมอ บูรณาการวิถีชีวิตความเป็นไทยร่วมกับศาสนาอื่นอย่างสันติสุข

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม,นักการเมืองท้องถิ่น,การส่งเสริม

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the level of participation of local politicians in promoting the temples as a cultural tourist attraction; 2) to compare the level of participation of local politicians in promoting the temples as a cultural tourist attraction; 3) to study the guideline of participation of local politicians in promoting the temples as a cultural tourist attraction by applying the principle of the Four Iddhipāda. This study was conducted by means of mixed-method research. The sample group included 171 local politicians in Chum Phae District, Khon Kaen Province, and 10 key informants. The tools used were a questionnaire and an interview form. The obtained data were analyzed using social science software packages and contextual content analysis. The research results were as follows: 1) The overall level of the participation of local politicians in promoting the temples as a cultural tourist attraction in Chum Phae District, Khon Kaen Province in for aspects: (1) tourist attraction infrastructure, (2) tourism market management, (3) cultural tourism, (4) public relations was at a high level, (Mean = 4.19). 2) Politicians with different genders, ages, education levels, occupations, and monthly incomes participated in the promotion of Chum Phae district temples in Khon Kaen to be a cultural tourism destination differently at the statistical

significance level of 0.05. 3) The guidelines for the participation of local politicians in promoting the temples as a cultural tourist attraction by applying the principle of the Four Iddhipāda were that (1) Chanda, they should help to preserve ancient sites and antiques that already exist to be stable and strong; (2) Viriya, tourism activities should be promoted in a way that integrates religious practices with the preservation of ancient sites; (3) Citta, language skills and local culture should be developed effectively by implementing the process of developing skills, knowledge about local history and language skills; (4) Vīmaṃsā, they should consider how to regularly maintain local cultural sites by integrating with the local way of life and culture.

Keyword: Participation, Local Politicians, Promotion

บทนำ

ยุคสมัยแห่งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนี้ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้คนไปอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าด้านการสื่อสารที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง และรวดเร็ว ทำให้สามารถสืบค้นเรื่องราว และรับรู้ข้อมูลที่อยู่ในความสนใจของผู้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ผ่านนวัตกรรมสมัยใหม่ที่หลากหลาย ทำให้การรับรู้เป็นไปอย่างสมบูรณ์มากขึ้นทั้งภาพและเสียง จึงช่วยให้เกิดแรงจูงใจมากมายแก่ผู้คนในการที่จะท่องเที่ยวไปในถิ่นต่างๆ เพื่อรับประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อการพักผ่อนทั้งร่างกายและจิตใจ หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ในทศวรรษที่ผ่านมาผู้คนในโลกตื่นตัวกัน มากกับความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว ดังนั้นในปี ค.ศ.1963 (พ.ศ.2506) องค์การสหประชาชาติจึงได้จัดวาระการประชุมว่าด้วยเรื่อง การเดินทางระหว่างประเทศที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี และได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวไว้ว่า “เป็นการเดินทางเพื่อบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการไปร่วมประชุม” แต่นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวพบปัญหาสำคัญที่ว่า การเดินทางอาจไม่ใช่เป็นการท่องเที่ยวเสมอไป ต่อมาในปี ค.ศ.1970 (พ.ศ. 2513) องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : WTO) จึงเพิ่มความหมายของการท่องเที่ยวใหม่ว่า จะต้องมิลักษณะเป็น สากล 3 ประการ ดังนี้ประการที่ 1) เป็นการเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่น อันเป็นการไปชั่วคราว ไม่มากกว่า 1 ปีติดต่อกัน, ประการที่ 2) เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจหรือเป็นความพึงพอใจของผู้เดินทางเอง ไม่ใช่เป็นการถูกบังคับ, ประการที่ 3) เป็นการเดินทางเพื่อติดต่อธุรกิจ และวัตถุประสงค์อื่น ๆ ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนร่างกายและจิตใจ เพื่อเยี่ยมเยียนญาติมิตร เพื่อความเบิกบานใจ บันเทิงรื่นรมย์ เพื่อเล่นกีฬาต่าง ๆ เพื่อการประชุมสัมมนา และเพื่อศึกษาหาความรู้

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศเป็นอย่างมาก ถือเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อกลไกการพัฒนาประเทศไทย ซึ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งนำมาสู่การสร้างอาชีพ การจ้างงานทั้งในภาคการท่องเที่ยวโดยตรง และการจ้างงานในภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามมา เกิดการกระจายรายได้ ไปสู่ชุมชน และท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งในภาพรวมแล้ว จะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจ และมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมนั้น ถือเป็นการท่องเที่ยวเพื่อการชมหรือสัมผัสสถาปัตยกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นับเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ได้นำเอาวัฒนธรรมมาเป็นจุดขายเพื่อดึงดูดความสนใจ ทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและชาวไทยเอง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน และยุโรปที่ต่างสนใจที่จะเรียนรู้วัฒนธรรม มรดกทางประวัติศาสตร์ เยี่ยมชมงานสถาปัตยกรรม และสัมผัสวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในประเทศนั้น โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียและแอฟริกา รวมถึงซื้อของที่ระลึกที่เป็นงานหัตถกรรมและงานฝีมือที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนในประเทศนั้น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการศึกษาหาความรู้ในพื้นที่หรือบริเวณที่มีคุณลักษณะที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคม และมนุษย์ผ่านทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม องค์ความรู้และการให้คุณค่าของสังคม โดยสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าหรือสภาพแวดล้อมอย่างธรรมชาติ ที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสวยงาม และประโยชน์ที่ได้รับจากธรรมชาติ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี (จุฑาภรณ์ หินซุย, 2557)

วัดในปัจจุบัน จึงเป็นศูนย์รวมของมรดกวัฒนธรรม และสรรพวิชาอันหลากหลายนับตั้งแต่โบราณกาล มีพระสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อนุรักษ์สืบสาน และใช้ประโยชน์ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนา และกิจกรรมอื่น ๆ ของชุมชน ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปบทบาทของวัด และพระสงฆ์ลดลงไปจากเดิม แต่กระนั้น วัดและพระสงฆ์ก็ยังปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพสังคม โดยบทบาทหลักของวัดก็ยังคงเป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์สามเณร เป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียน ประพฤติปฏิบัติธรรม สืบทอดและเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอน และยังมีฐานะเป็นแหล่งประดิษฐานและรวบรวมของมรดกทางศิลปวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ตลอดจนการเป็นศูนย์กลางในการประกอบประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน ดังนั้น วัดจึงมีบทบาทอีกอย่างหนึ่งคือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งนี่เป็นอีกบทบาทหนึ่งของวัดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (พระครูอุดรภาวนาคณ (สจจาสโ), 2563)

ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่น จึงเป็นเป้าหมายสำคัญในส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากนักการเมืองท้องถิ่นเป็นเจ้าของท้องถิ่น มีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของซึ่งมีความรัก ความหวงแหน การพึงพิง และใช้ประโยชน์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืนแก่ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐกับชุมชนเอง และระหว่างชุมชนกับเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการ

ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อที่จะคงสภาพความสมบูรณ์สืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยประยุกต์ตามหลักอิทธิบาท 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) คือเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักการเมืองท้องถิ่นในเขตปกครอง อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 300 คน (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น กรมการพัฒนชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2565) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 171 คน จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเป็นแบบสอบถามที่มีความสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้าน

โครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว 2) ด้านการจัดการตลาดท่องเที่ยว 3) ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 4) ด้านการประชาสัมพันธ์ แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ตามอิทธิบาท 4 คือ 1) ฉันทะ ความพอใจ 2) วิริยะ ความเพียร 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ 4) วิมังสา สอดส่อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบทุกฉบับแล้ววิเคราะห์ค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว 2) ด้านการจัดการตลาดท่องเที่ยว 3) ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 4) ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว	4.18	0.65	มาก
2. ด้านการจัดการตลาดท่องเที่ยว	4.20	0.67	มาก
3. ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	4.19	0.66	มาก
4. ด้านการประชาสัมพันธ์	4.16	0.68	มาก
ภาพรวม	4.18	0.67	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว 2) ด้านการจัดการตลาดท่องเที่ยว 3) ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 4) ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการตลาดท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$) ด้านการท่องเที่ยวเชิง

วัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.19$) ด้านโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.18$) และด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ตามหลักอิทธิบาท 4

การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ตามหลักอิทธิบาท 4		ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ฉันทะ ความพอใจ	4.15	0.66	มาก
2	วิธียะ ความเพียร	4.18	0.66	มาก
3	จิตตะ ความเอาใจใส่	4.16	0.64	มาก
4	วิมังสา สอดส่อง	4.20	0.65	มาก
ภาพรวม		4.17	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ วิมังสา สอดส่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$) วิธียะ ความเพียร ($\bar{X} = 4.18$) จิตตะ ความเอาใจใส่ ($\bar{X} = 4.16$) และฉันทะ ความพอใจ ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น					
ปัจจัยส่วนบุคคล	t	F	Sig.	ผลการทดสอบ	
				เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
เพศ	2.94	-	0.05*	✓	
อายุ	-	5.32	0.00**	✓	
ระดับการศึกษา	-	253.37	0.00**	✓	
อาชีพ	-	998.51	0.00**	✓	
รายได้ต่อเดือน	-	324.74	0.00**	✓	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักรการเมืองที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นักรการเมืองที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นักรการเมืองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นักรการเมืองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นักรการเมืองที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความสำคัญ "การมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น" มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักรการเมืองท้องถิ่น เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพราะถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยยกระดับศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้มีคุณค่ามากขึ้น และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีบทบาทในการแสดงออกถึงความเป็นเจ้าของทรัพยากรร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนา รวมถึงประเพณีวัฒนธรรมให้คงอยู่คู่กับประชาชนและชุมชนสืบไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และ เสรี วงษ์มณฑา ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดน่านในฐานะเมืองรอง” ผลการวิจัย พบว่า จังหวัดน่านมีทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย อาทิ โบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถาน ศิลปะการแสดง วัฒนธรรมนิยมประเพณี วิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ้าทอลายโบราณและเครื่องเงิน นอกจากนี้ ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเข้ามาสนับสนุนในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การประชาสัมพันธ์ สนับสนุนการพัฒนา สร้างมรดกยุคท้องถิ่น สร้างความเข้าใจในการ

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัย สุชาติ รักเกื้อ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร” ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม ในอำเภอนครชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีนโยบายหรือจัดสรรงบประมาณฟื้นฟู และอนุรักษ์วัด ให้การ สนับสนุนหรือจัดให้มีเส้นทางเข้าสู่วัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ให้การสนับสนุนหรือจัดให้มีการปรับปรุงมิ ทัศน์ภายในวัด มีนโยบายให้ประชาชนร่วมกับภาครัฐ เข้ามารับผิดชอบร่วมกัน และดูแลรักษาไม่ให้ ทรัพยากรภายในวัดเสื่อมโทรม และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความ ต้องการในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ รักเกื้อ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอกำแพงเพชร” ผลการวิจัย พบว่า มีการจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูภาวนาเจติยานุ กุล, ฉวีวรรณ สุวรรณภา และพัฒน์ธีร์ อัฐวงศ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดแพร่” ผลการวิจัยพบว่า เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเส้นทางคมนาคมที่ตั้งอยู่บนเส้นทางหลัก ถนนหนทาง สะดวกสบาย

3. การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม ในอำเภอนครชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการจัดการตลาดท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีนโยบายเพื่อสนับสนุนการจำหน่าย เครื่องอุปโภค บริโภค ทรัพยากรของชุมชนในพื้นที่ สนับสนุนให้ชุมชนใช้ทรัพยากรในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้ เกิดผลประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปเสนอสินค้าภายในวัดแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้าง รายได้แก่ชุมชน สนับสนุนให้ประชาชนสร้างผลิตภัณฑ์หรือ สินค้า OTOP และสร้างเครือข่ายวัด แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอนครชัยกับวัดแหล่งท่องเที่ยวอำเภออื่น เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวใน ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระวัฒน์ แสนคำ, พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, และ บุษกร วัฒนบุตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมอย่าง ยั่งยืนตามแนวพระพุทธศาสนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย” ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอาหารเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4. การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมในอำเภอนครชัย จังหวัดขอนแก่น ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการร่วมมือกับทางวัด บ้าน โรงเรียน และภาคเอกชน พัฒนาวัดให้ มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ให้การสนับสนุนการอนุรักษ์ประเพณีสำคัญของ ท้องถิ่นด้วยการจัดแสดงไว้ภายในวัดในรูปแบบภาพเขียนสีบนผนังศาลาหรืออุโบสถ ให้การ สนับสนุนให้ชุมชนนำประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมมาจัดแสดงภายในวัด เช่น การจัดแสดงเครื่องใช้ใน คราวเรือนในอดีต การดำเนินชีวิตในอดีต ให้การสนับสนุนปัจจัยด้านการบำรุงรักษา ฟื้นฟู แหล่ง วัฒนธรรม เช่น วัดเก่าแก่หรือวัฒนธรรมดั้งเดิม และให้การสนับสนุนให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม

ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูภาวนาเจตยานุกุล, ฉวีวรรณ สุวรรณภา และพัฒน์ริ อัฐวงศ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดแพร่” ผลการวิจัยพบว่า มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความเป็นเอกลักษณ์ลักษณะของชุมชนมีวิถีชีวิต ความเป็นอยู่เรียบง่ายมีวัฒนธรรมที่สืบสานกันมาอย่างยาวนาน และส่งเสริมวัฒนธรรมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ชุมชนและนักท่องเที่ยวมีความตระหนักรู้ในคุณค่าความงามของ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระวัฒน์ แสนคำ, พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, และบุษกร วัฒนบุตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ตามแนวพระพุทธศาสนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย” ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบสังคมวัฒนธรรมที่มีความสมัครสมานสามัคคี มีโอกาสที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

5. การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีนโยบายในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวทางสถานีวิจัย ในอำเภอชุมแพ และอำเภอใกล้เคียง ให้การสนับสนุนหรือจัดให้มีการบริการติดต่อสื่อสารที่หลากหลายช่องทาง เช่น ทางโทรศัพท์ และสื่อออนไลน์ ให้การส่งเสริมการใช้ระบบที่สารสนเทศที่ทันสมัย เช่น การสร้างจุดเช็คอินในแผนที่ประเทศไทย มีนโยบายในการสร้างจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุด พึงดึงดูดนักท่องเที่ยว และมีนโยบายเพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารวัดแหล่งท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดา รักเกื้อ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอกำแพงเพชร” ผลการวิจัยพบว่า การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวทางวิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์และสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

6. การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักการเมืองท้องถิ่นมีความพึงพอใจ รักงานและเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างจริงจัง และมีความสุข มีความเพียรในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น หรือปรับเปลี่ยน รูปแบบการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบังเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และมีความเอาใจใส่ ซึ่งเป็นการเพิ่มความละเอียดถี่ถ้วนในขณะปฏิบัติงาน มีสติและมีสมาธิพัฒนาให้งานสำเร็จมีคุณภาพ และมีการไตร่ตรอง ตรวจสอบ เป็นการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญ์นิธิ จันท์เหลือง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรศูนย์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระบุญเพ็ง สิทธิวิชา ได้

ศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการท้องถิ่นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรมีการใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการองค์การส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7. นักการเมืองท้องถิ่น ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอกุมภวาปี จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักการเมืองท้องถิ่นทั้งเพศชายและเพศหญิง มีวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน การได้รับข้อมูลข่าวสาร การปฏิบัติตามแนวทางการมีส่วนร่วม การส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น เพศจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่นในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐิกา สอกกลาง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บ้านธารปราสาท อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ้านธารปราสาท อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. นักการเมืองท้องถิ่น ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอกุมภวาปี จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักการเมืองที่มีอายุต่างกันมีประสบการณ์ และมุมมองการเรียนรู้ระหว่างช่วงวัยที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐิกา สอกกลาง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บ้านธารปราสาท อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ้านธารปราสาท อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิชญา บุญคำ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนเชียงคาน อำเภอูเชียงคาน จังหวัดเลย” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนเชียงคานในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพัฒนชัย กิตติภทโท และ พระครูสุตธรรมาภรณ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนความหลากหลายทางสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในชุมชนตลาดคลองสวน 100 ปี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนความหลากหลายทางสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ในชุมชนตลาดคลองสวน 100 ปี ไม่แตกต่างกัน

9. นักการเมืองท้องถิ่น ที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาอาจมีผลต่อแนวความคิดของนักการเมืองท้องถิ่น การศึกษาที่สูงกว่าอาจมีแนวความคิดที่มองไกลกว่ารู้เรื่องการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถวิเคราะห์ห่อออกมาเป็นนโยบายและแนวทางที่ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ ส่วนนักการเมืองท้องถิ่นที่มีการศึกษาเพียงขั้นพื้นฐานอาจจะคิดว่าทำอะไรก็ได้ขอให้เกิดประโยชน์เป็นพอ สาเหตุนี้อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกนิษฐิกา สอกกลาง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. นักการเมืองท้องถิ่น ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบางอย่าง อาจเอื้ออำนวยแก่การประกอบอาชีพของนักการเมืองท้องถิ่นไม่เหมือนกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐิกา สอกกลาง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แบบยั่งยืนในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

11. นักการเมืองท้องถิ่น ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีรายได้น้อยส่วนใหญ่จะไม่มีค่อยมีเวลาว่างเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมมากนัก เนื่องจากต้องใช้เวลาในการทำงาน ส่วนนักการเมืองที่

มีรายได้มาก อาจจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากกว่า เช่น การเป็นตัวแทนในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว การสนับสนุนปัจจัยเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐิกา ศอกกลาง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ้านธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิชญา บุญคำ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนเชียงคานในภาพรวม แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (2553) ความหมายของการท่องเที่ยว. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [https://touris-matbuu.wordpress.com./ความรู้เบื้องต้นการท่องเที่ยว ..\[1 สิงหาคม 2565\].](https://touris-matbuu.wordpress.com./ความรู้เบื้องต้นการท่องเที่ยว ..[1 สิงหาคม 2565].)
- จุฑาภรณ์ หินซุย (2557) แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ : กรณีศึกษาวัดประชาคมวนาราม อำเภอ ศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พระครูอุตรภาวนาคุณ (สจจาโสภ) (2563) แนวทางการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดในอำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2563)
- สุชาติ รักเกื้อ, (2560) “แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร” รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4, สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (22 ธันวาคม 2560): 869.
- ธีระวัฒน์ แสนคำ, พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, และบุษกร วัฒนบุตร, (2561) “ยุทธศาสตร์การ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนตามแนวพระพุทธศาสนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด เลย”, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (ฉบับพิเศษ) (เมษายน-มิถุนายน 2561): 405.
- พระครูภาวนาเจติยานุกูล, ฉวีวรรณ สุวรรณภา และพัฒน์นรี อัฐวงศ์, (2560) “การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดแพร่”, วารสารบัณฑิตปริทรรศน์, มจร วิทยาเขตแพร่, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2560) 4.

ฉัญญ์นิธิ จันทร์เหลือง, (2559) “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2559), 11.

พระบุญเพ็ง สิทธิวงษา, (2562) “การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารจัดการท้องถิ่นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี”, วารสารมหาจุฬานาครพรรณ, ปีที่ 5 ฉบับที่ 5 (กรกฎาคม 2562): 2460

